Uwagi nad Zakończeniami Osobowemi.

§. 90.

I. Activum.

A. Indicat. i *Conjunct.* Czasów Głównych.

1. Pierwiastkowem zakończeniem Osoby I. *Sing.* jest *μι*, ale zakończenie to odpadło w Konjugacyi na *ω*.

2. Zakończenie Osoby II. *Sing.* *ς* powstało z pierwiastkowego *σι*, a zakończenie *σθα* pozostało się tylko w następujących formach:
οἶσθα, *nosti*, od *οἶδα*, tudzież w czterech Czasach historycznych:
ᾔδεισθα i *ᾔδησθα* *Plpf.* od *οἶδα*; *ἔφησθα* *Impf.* od *φημί*, mówię;
ἦσθα *Impf.* od *εἰμί*, jestem; *ᾔεισθα* – – *εἶμι*, idę.

3. Zakończenie Osoby III. *Sing.* było właściwie *τι*, ale zaginęło całkiem w Słowach na *ω*.

4. Osoba I. *Dual.* nie ma w *Activ.* osobnego zakończenia, tylko Osoba I. *Plur.* jest jéj wspólna.

5. Zakończenie Osoby I. *Plur.* *μες* zamieniło się na *μεν*.

6. Zakończenie Osoby III. *Plur.* *ντι* przeszło w *νσι*, a podług §. 21. *E.* 5. w *σι*, *σιν*, ale w miéjsce wyrzuconego *ν* przedłużyła się samogłoska poprzedzająca, np. *τύπτοντι* = *τύπτονσι* = *τύπτουσι*.

B. Indicat. i *Optat.* Czasów Historycznych.

1. Osoba I. *Sing.* kończy się na *ν*, którego jednak nie ma *Aor. I.* W *Plpf.* zamieniło się w dial. ion. na *α*, a długa samogłoska Trybowa *ει* na *ε*, np. *ἐτετύφεα* zam. *ἐτετύφειν*. Zakończenie to *εα* powszechnem jest w *starym Attycyzmie*, ale ściągnięte w *η*, np. *ἐπεπαιδεύκ–η* zam. *–κ–ειν*.

2. Zakończenie Osoby III. *Plur.* *σαν* ma miéjsce w Słowach na *ω* tylko w *Plpf.*

3. Osoba I. *Sing. Opt.* w Słowach na *ω* kończy się na *μι*, np. *παιδεύ–οι–μι*, *παιδεύσ–αι–μι*; w *Aor. I.* i *II. Pass.* na *ην* (według analogii Słów na *μι*). To *η* zostaje we wszystkich Osobach wszystkich liczb, wyrzucić się jednak może w *Dual.* i *Plur.*, a wtedy *εἴημεν* = *εἶμεν*, *εἴητε* = *εἶτε*, *εἴησαν* = *εἶεν*. Osoba III. *Plur.* *Aor. Pass.* ma zawsze zakończenie skrócone *εἶεν*.

4. Zakończenie to *Optati*wu: *ην*, *ης*, *η* itd. przybierają Słowa na *ω* pod nazwiskiem attyckiego *Optati*wu w następujących razach:

a) w *Impf.* Słów ściąganych, np. *φιλοίην*;

b) we wszystkich *Futur*ach na *ῶ*, np. *ἀγγελοίην*, *φανοίην*, *ἐροίη*, od *Futur.* *ἀγγελῶ*, *φανῶ*, *ἐρῶ*;

c) w *Plusquampf.* np. *ἐκπεφευγοίην*, *προεληλυθοίην*;

d) w *Aor. II.* *σχοίην* zawsze (*ἔσχον* od *ἔχω*).

5. Z colskiego Zakończenia *Optati*wu *Aor. I. Act.* *εια* zam. *αιμι* upowszechniły się następujące zakończenia Osobowe w wszystkich dialektach, a u Attyków zwyczajniejsze są jeszcze, aniżeli regularne:

II.	Osoba	S.	*ειας*	zam.	*αις*,	np.	*παιδεύσ–ειας*	zam.	*–σ–αις*
III.	–	–	*ειε(ν)*	–	*αι*,	–	*παιδεύσ–ειε(ν)*	–	*–σ–αι*
III.	–	*Pl.*	*ειαν*	–	*αιεν*,	–	*παιδεύσ–ειαν*	–	*–σ–αιεν*.